

KUNTASTRATEGIA

Kunnassa on oltava kuntastrategia, jossa valtuusto päättää kunnan toiminnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteista. Kuntastrategiassa tulee ottaa huomioon mm. kunnan asukkaiden hyvinvoinnin edistäminen, palvelujen järjestäminen ja tuottaminen, omistajapolitiikka, henkilöstöpolitiikka, kunnan asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet sekä elinympäristön ja alueen elinvoiman kehittäminen. Kuntastrategiaa tarkistetaan vähintään kerran valtuuston toimikaudessa. (Kuntalaki 410/2015, 37 §).

Valtuusto hyväksyi joulukuussa 2017 uuden kuntastrategian. Strategia-asiakirjaa päivitettiin vuoden 2018 aikana strategian läpivientityön ohessa. Varsinaiseen kuntastrategiaan ei tehty muutoksia. Valtuusto hyväksyi päivitetyn strategiakokonaisuuden joulukuussa 2018.

Strategiaan liittyvissä suunnitelmissa määritellään strategian toimeenpano, toteutumisen arviointi ja seuranta. Toimeenpanon varmistamiseksi asetettiin valtuustokaudelle strategiaohjausryhmä, joka vastaa strategian läpivienti-, viestintä-, hyvinvointi- ja elinvoimasuunnitelmien laadinnasta ja valmistumisesta. Nämä suunnitelmat hyväksytään niiden valmistuttua kunnanhallituksessa ja valtuustossa.

Tiivis kuvaus Pukkilan kuntastrategiasta

TOIMINTAYMPÄRISTÖ

Kuntien talous kääntyi vuoden 2018 aikana valtaosin negatiiviseksi. 196 kuntaa Manner-Suomen 295 kunnasta teki 2018 negatiivisen tuloksen. 2017 vastaavassa tilanteessa oli vain 55 kuntaa. Loppuvuodesta 2019 miltei sata kuntaa joutuu ottamaan syömävelkaa kulujen peittämiseksi. Kuntaliiton arvion mukaan vuodesta 2019 tulee historian heikoin.

Syitä kuntatalouden heikkenemiseen on useita. Ns. verotuksen rytmihäiriöt johtuvat vuoden 2019 alussa verotukseen tehdyistä muutoksista. Verokorttiuudistus sekä tulorekisterin käyttöönotto ovat johtaneet siihen, että kunnille kuuluvia verotuloja on jäänyt saamatta. Niiden odotetaan tulevan kuntien tileille vuoden 2020 aikana. Valtionosuudet eivät ole kasvaneet sitä mukaa kun kunnille on siirretty uusia tehtäviä. Menopuolella kasvu on ollut suurinta sosiaali- ja terveyspalveluissa. Mm. ikääntyminen, medikalisaatio, hoitomuotojen kehittyminen, päihteet, mielenterveyshaasteet ja perheiden kasvava tuen tarve ovat aiheuttaneet kulujen nousua.

Vuoden 2020 talousarvioiden lähtöasetelmat ovat vaikeat aiempien vuosien haasteiden vuoksi. Kuntatalous tasoittunee verokertymän osalta, mutta muuten talousnäköymät ovat huonot. Menot kasvavat kunnissa yleisten arvioiden mukaan 3-4 prosentin vuosivauhtia, vaikka menoja onkin jo sopeutettu useimmissa kunnissa. Lisäksi palkkamenot nousevat lomarahaleikkauksen päättymisen ja yleiskorotuksen vuoksi. Menoja onkin paikattu velkarahalla ja kuntien velkaantumisaste on sitä myötä noussut. Tällä hetkellä edullinen lainaraha on ollut monen kunnan pelastus, mutta suojaamaton sijoitussalkku voi yllättää korkojen noustessa. Väestön ikääntyminen ja sen vaikutukset palveluiden tarpeeseen, syntyvyyden dramaattinen lasku sekä kaupungistuminen ovat ilmiöitä, joihin voidaan kuntatasolla vaikuttaa melko vähän.

Sosiaali- ja terveysalan sekä maakunta-uudistuksen odotettiin monessa kunnassa alentavan merkittävästi menoja, mutta uudistus lykkääntyi ja sote-palveluiden menot jatkavat kasvuaan. Nykyhallituksen suunnitelmat parantaa peruspalveluiden saatavuutta sekä hoivamitoitusta ovat inhimillisesti katsottuna hyviä, mutta miten kunnissa palvelutason parannukset rahoitetaan nyt ja tulevaisuudessa? Kuka maksaa korkokulut jatkossa ja pysäyttää velkaantumisen? Ikäsidonnaisten menojen kasvu jatkuu tulevinakin vuosina. Valtion taloudellista haavoittuvuutta lisää se, että julkinen velka on korkealla tasolla.

Pukkila ei tee tässä poikkeusta. Vuoden 2019 tilinpäätösennuste on huolestuttava ja tarjoaa epävarman ponnistusalustan vuoden 2020 talousarviotyöhön. Kunnan tase on kääntymässä negatiiviseksi vuoden 2020 aikana ja suunnitelmavuosille ei ole tiedossa selkeää suunnanmuutosta. Pukkilan yhteistyörakenteiden keikkuminen Uudenmaan ja Päijät-Hämeen välillä syö osaltaan pienen kunnan voimavaroja. Toisaalta se myös tarjoaa mahdollisuuksia tehdä valintoja.

Väestön ikääntyminen ja muuttoliike

Väestö ikääntyy pienen syntyvyyden ja eliniänodotteen kasvun myötä. Nuoret ja työikäiset muuttavat koulutuksen ja työn perässä suuriin kaupunkeihin, jonne syntyy muuttoliikenteen myötä yhä kasvava työntekijöiden tarve. Kaupungistumista voi hidastaa nouseva luontoarvojen vahvistuminen, ympäristötietouden lisääntyminen sekä ymmärrys siitä, että luonto tarjoaa ihmiselle kokonaisvaltaista terveyttä ja hyvinvointia.

Pelkkä tieto maaseudun terveysvaikutuksista ei kuitenkaan riitä. Nykyelämään tarvitaan työtä, infraa, palveluita ja yhteisöjä.

Pukkilassa kuolleisuus on ollut syntyvyyttä suurempaa yhä useammin viime vuosien aikana. Samaan aikaan kunnasta muuttaa pois esimerkiksi nuoria, jotka hakeutuvat asumaan opiskelupaikkakunnille. Lisäämällä potentiaalisten kuntalaisten ja kesäasukkaiden tietoisuutta Pukkilasta muun muassa linjakkaalla tiedottamisella ja brändäyksellä, voidaan positiiviseen muuttoliikenteeseen vaikuttaa. Pukkilan maaseutumainen miljöö on hyvä markkina-arvo pääkaupunkiseudun läheisyydessä. Läheisyys, sujuvuus ja yhteisöllisyys ovat aidosti totta Pukkilassa. Aktiivinen vuoropuhelu kuntalaisten kanssa sekä osallistaminen näkyvät strategian mukaisesti vuoden 2020 toimintasuunnitelmassa.

Pukkilan kunta on linjannut strategiassa ja Phhykyn kanssa solmittavassa palvelusopimuksessa asioita ja toimenpiteitä, joilla voidaan turvata pukkilalaisten hyvinvointia. Hyvinvoiva kuntalainen on kunnalle taloudellisesti tärkeä, mutta myös paras käyntikortti elinvoimaisesta kunnasta. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyö kuuluu kunnassa kaikille työntekijöille, yhdistyksille, yrityksille, yhteisöille ja kuntalaisille.

Kunnan talousarvio- ja suunnitelma

Kuntalain (410/2015 110 §) mukaan kunnanvaltuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio. Lain mukaan on otettava huomioon myös kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma tuleville vuosille. Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava niin, että edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan ja että suunnitelman toteuttaminen on linjassa kuntastrategian kanssa.

Talousarvio ja -suunnitelma linjaa kunnan taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet. Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kuntalain (110 §) mukaan kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.

Talousarvioon kirjataan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden toteuttamiseen tarvittavat määrärahat ja tuloarvio, sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa on käytettöalouden- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa.

2020 vuoden talousarvio sekä vuosien 2021-2022 taloussuunnitelma laaditaan yhtenä kokonaisuutena ja yhdistetään samaan asiakirjaan. Kokonaisuudessa kunnanvaltuusto asettaa toimialueittain toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet sekä osoittaa tavoitteiden saavuttamiseen käytettävissä olevat resurssit, määrärahat ja tulosarviot. Talousarvio sisältää kuntastrategiaa toteuttavan kokonaisuuden, jonka valtuusto hyväksyy talousarviokäsittelyn yhteydessä.

Kuntastrategiassa itsenäinen Pukkila yhdessä kumppaniensa kanssa vastaa tuleviin haasteisiin määrittelemällä strategisiksi painopisteiksi elinvoiman ja hyvinvoinnin edistämisen. Keskeisinä keinoina ovat oman toiminnan johtaminen ja kehittyminen, tasapainoinen talous sekä viestintä ja brändityö. Strategian mukaiset arvot, rohkeus, läheisyys ja sujuvuus, ovat toimintaperiaatteina jokaisessa päätöksessä ja toiminnassa.

VISIO - Itsenäinen Pukkila kokoaa voimat yhteen ja uudistuu kuntalaisten parhaaksi.
MISSIO - Kunnan tehtävä on edistää kuntalaisten hyvinvointia sekä kunnan elinvoimaa.

ARVOT – Rohkeus – Läheisyys – Sujuvuus

ARVOT

Rohkeus

Rohkea Pukkila merkitsee meille ennen kaikkea halua uudistua kuntana. Onnistuaksemme meidän tulee olla rohkeasti kekseliäitä ja innovatiivisia. Kunnioitamme perinteitä ja toivotamme yhtä aikaa uudet asiat tervetulleiksi. Viestintämme on vireää ja rohkeaa. Pukkilan kunnan henkilöstönä ja kuntalaisina teemme rohkeasti ehdotuksia oman toimintamme kehittämiseksi. Rohkeus on myös vapautta, jossa jokainen meistä saa elää rauhassa oman näköistään elämää.

Läheisyys

Läheinen Pukkila merkitsee meille yhteisöllisyyttä, yhteistyötä, lähimmäisenrakkautta ja välittämistä. Pukkilassa arvostamme jokaista ja jokainen saa olla juuri sellainen kun on. Läheisyys näkyy jokaisessa kohtaamisessamme.

Sujuvuus

Sujuva Pukkila on tärkeä meille henkilöstönä, kuntalaisina, yrityksinä ja kumppaneina. Arjen sujuvuutta voimme parantaa prosesseja, toimintaa ja palveluja selkeyttämällä niin kuntalaiselle kuin yrittäjällekin. Sujuvuus on meille ketteryyttä, helppoutta ja ratkaisukykyä. Pukkila on turvallinen ympäristö meille kaikille - niin yrityksille kuin asukkaille vauvasta vaariin.

Rohkeus – Läheisyys – Sujuvuus: yhteisöllisyyttä ja osallistumista

Aktiivinen vuoropuhelu kuntalaisten kanssa vahvistaa yhteisöllisyyttä ja osallisuutta toimintaan.

Osallistava henkilöstöjohtaminen vahvistaa arvostavaa, vastuuttavaa, innostavaa ja luottavaa kulttuuria työn ja palvelujen kehittämiseksi.

Kumppanuuksia rakennetaan ja kehitetään palvelujen ja harrastusmahdollisuuksien järjestämiseksi sekä yritystoiminnan käynnistämiseksi, laajentamiseksi ja monipuolistamiseksi.

Osallistumismahdollisuuksia uudistetaan ja kehitetään siirtymällä rohkeammin digitaalisuuteen ja uudistamalla viestintää monikanavaisemmaksi.

STRATEGISET PAINOPISTEET, TAVOITTEET JA KEINOT

Strategiset painopisteet perustuvat kunnan tehtäviin, jotka liittyvät hyvinvoinnin ja elinvoiman edistämiseen. Kumpaankin painopisteeseen tehdään valtuustokaudelle tavoitteet, joita viedään käytäntöön.

PAINOPISTE: HYVINVOINTI

Pukkilassa asuu hyvinvoivia ihmisiä. Kunta kumppaneineen huolehtii asukkaidensa hyvinvoinnista, lapsista ja nuorista vanhuksiin – koko elinkaaren ajalla. Kunnan palvelut järjestetään joustavasti niitä tarvitseville. Hyvinvoinnin edistäminen toteutuu riittävästi resursoitujen, oikein kohdennettujen ja priorisoidujen palvelujen avulla.

Tavoitteet

- *Hyvinvoiva ja liikkuva pukkilalainen.*
- *Valovoimainen KulttuuriPukkila.*
- *Terveyttä ja hyvinvointia edistävä turvallinen asuin- ja elinympäristö.*
- *Motivoitunut ja hyvinvoiva henkilökunta kunnan voimavarana.*

Hyvinvointisuunnitelmassa tarkennetaan strategiset tavoitteet, määritellään toimenpiteet ja mittarit, arviointi ja seuranta.

PAINOPISTE: ELINVOIMA

Pukkila vahvistaa näkyvyyttä ja tunnettuutta viestimällä ja markkinoimalla eri kanavissa. Pukkila uudistuu, synnyttää uutta työtä, lisää työpaikkoja ja saa asukkaiksi ihmisiä, jotka tuovat työnsä mukanaan Pukkilaan. Kunta tukee yrittämisen ja asumisen sujuvuutta mahdollistamalla tilat ja tontit sekä infran ja yhteyksien toimivuuden sekä yrittäjille että asukkaille. Siellä, missä on työtä ja yrittäjyyttä, on vetovoimaa, verotuloja ja laadukkaita palveluita.

Tavoitteet

- *Näkyvä ja tunnettu Pukkila.*
- *Hyvä paikka yrittää ja toimia.*
- *Tilat ja tontit käytössä.*
- *Infra ja yhteydet toimivat.*

Elinvoimasuunnitelmassa tarkennetaan strategiset tavoitteet, määritellään toimenpiteet ja mittarit, arviointi ja seuranta.

KEINOT: Oman toiminnan johtaminen ja kehittäminen

Pukkilan uudistumisen kannalta johtamisen kehittäminen on tärkeää. Johtamista kehitetään strategisen muutoksen ja arvojen läpiviemiseksi. Innostavaa tekemisen kulttuuria vahvistetaan. Hallinto- ja johtamismallia uudistetaan ja kehitetään yhteisöllisyyden tukemiseksi, luottamushenkilöstön poliittisen valmistelun vahvistamiseksi ja kuntalaisten osallisuuden lisäämiseksi asioiden valmistelussa. **Hallintosäännössä** määritellään johtamisen tavat ja vastuut.

KEINOT: Tasapainoinen talous

Talouden tasapaino on tärkeä kunnan toiminnan lähtökohta kehitettäessä kunnan toimintoja ja palveluja. Tavoitteena on verotuksen hallittu keventäminen valtuustokauden aikana. Kasvua ja elinvoimaa ei saada säästämällä. Kasvuun pitää investoida. Olemassa olevat yritystilat sekä yritys- ja omakotitontit pyritään saamaan kaupaksi ja käyttöön. **Talousarviossa ja -suunnitelmassa** määritellään talouden tavoitteet ja toimenpiteet, arviointi ja seuranta.

KEINOT: Viestintä ja brändityö

Tavoitteena on Pukkilan näkyvyys ja tunnettuus. Imagorakentaminen, myynti ja aktiivinen viestintä on tärkeää. Viestinnällä on tärkeä rooli vetovoimaisen Pukkilan rakentamisessa. Tavoitteena on saada paljon viestinviejä; jokainen luottamushenkilö, työntekijä ja kuntalainen markkinoi Pukkilaa ja vie viestiä eri kanavia pitkin maailmalle. **Viestintäsuunnitelmassa** määritellään viestinnän ja markkinoinnin tavoitteet ja toimenpiteet, arviointi ja seuranta.

PALVELUJEN JÄRJESTÄMINEN JA TUOTTAMINEN

Kunnan järjestämät ja tuottamat palvelut, palvelutavoitteet

Kunta järjestää laissa säädetyt palvelut omana toimintana sekä yhdessä muiden kuntien, kuntayhtymien ja kumppaneiden kanssa. Pukkilan kunnassa palveluita tuottavat ja järjestävät Hallintopalvelut, Elinvoimapalvelut, Ruoka- ja siivouspalvelut, Hyvinvointi- ja vapaa-aikapalvelut, Sosiaali- ja terveystalot, Varhaiskasvatuspalvelut, Opetuspalvelut ja Yhdyskuntatekniset palvelut.

Kunnan palvelut tuotetaan lakien edellyttämällä tavalla. Taloudellisen tilanteen kohentuessa voidaan palvelujen laatutasoa nostaa kokonaistaloudellisuus huomioiden.

Palvelujen kehittämisenäkökulmia selvitetään, linjataan ja toimeenpannaan valtuustokauden aikana strategian ja talousarviosuunnitelmien mukaisesti.

Hallintopalvelut

Talous-, toimisto- ja asiakaspalvelut -tiimi tuottaa kuntaorganisaatiolle mm. taloussuunnittelua, kokoaa tilinpäätöksen, sekä hoitaa asiahallintaa (mm. esityslistat, pöytäkirjat ja arkisto). Tiimi tukee koko kunnan henkilöstöä talous- ja henkilöstöasioissa. Palvelupiste tarjoaa kunnan palveluihin liittyvää neuvontaa ja ohjausta keskitetysti yhden luukun periaatteella. Palvelupiste toimii kontaktipintana kunnan, kuntalaisten ja eri toimijoiden välillä. Kunta lisäksi ostaa sopimukseen perustuen talous- ja henkilöstöhallinnon sekä ICT -palveluja.

Kehittämisenäkökulmia:

- palvelupisteen digitalisaation lisääminen
- sujuvan tiedonkulun varmistaminen, tiedonkulun lisääminen
- asiakaspalvelun vuosikello
- sujuvien prosessien luominen

Elinvoimapalvelut

Elinvoimapalvelujen tavoitteena on kehittää kunnan elinvoimaa kuntastrategiassa asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi. Toiminnan yksityiskohtaisemmat tavoitteet ja tehtävät toimenpiteet määritellään elinvoimasuunnitelmassa. Kunnan elinvoimaisuutta pyritään lisäämään mm. kehittämistoiminnalla ja markkinoinnilla (brändityö, asuin- ja yritystontit, toimitilat). Kunta tukee uutta yritystoimintaa ostamalla yritysneuvontapalveluja yrittäjiksi ryhtyville. Työllisyyspalveluilla kunta pyrkii edistämään kuntalaisten työllistymistä.

Työllisyyspalveluissa arvioidaan asiakkaan palvelujen tarve sekä luodaan yhdessä suunnitelma asiakkaan asettamien tavoitteiden saavuttamiseksi. Palvelun piiriin pääsee, jos on esteitä työllistyä ja tarve selvittää, miten päästä eteenpäin. Työllisyyspalvelut tarjoavat pukkilalaisille palveluohjausta ja valmennusta sekä lakisääteisen TYP-palvelun. Tarjotaan myös tukea pukkilalaisille yrittäjille työllistämiseen.

Kehittämisenäkökulmia:

- Tulevat muutokset toimintaympäristössä (kasvupalvelut tulevassa maakuntauudistuksessa). Kunta panostaa työllisyyspalveluissa pitkäaikaistyöttömyyden ehkäisyyn, nuoriin sekä kehittää/luo välityömarkkinoita alueella.
- Kunnan omien elinvoima- ja kehittämispalvelujen/toimenpiteiden vahvistaminen. Yritystalo/-hautomo tai yhteisö- ja yritystalo yritystoiminnan tukijana, yksinyrittäjien etätyöpaikkana ja uusien ideoiden yhteisöllisenä hautomona.
- Kumppanuuksien kehittäminen. Yritykset ja yhteisöt elinvoiman edistäjinä ja yhdessä tekemisen kulttuurin vahvistajina. Vapaaehtois- ja järjestötoiminnan edellytysten parantaminen yhteistyön vahvistamisella ja avustusmäärärahojen turvaamisella mutta huomioiden, että työllisyyspalvelujen toimialueella olevien hankkeiden rahoittamisen on oltava tulostavoitteista ja hankkeista tulee jäädä konkreettista hyötyä kunnalle.

- Lasten ja nuorten yrittäjyyskasvatuksen ja nuorten yrittäjyyden edistäminen.
- Nuorten hyvinvoinnin edistäminen. Nuorten työllistyminen ja palveluohjaus etsivässä nuorisotyössä yhdessä kumppaneiden kanssa. Etsivän nuorisotyön ja työllisyyspalvelujen asiakkaiden välillä tehtävä asiakasjako selkeyttää etsivän nuorisotyön rahoituksen osuutta.
- Elinvoiman edistäminen kulttuuripalveluilla. Kulttuuri on vahvuus, sitä pitää ylläpitää. Kulttuurikumppanuudet kunnan PR-työssä. Palkkatukipaikkojen käyttäminen hyödyksi.

Ruoka- ja siivouspalvelut

Ruoka- ja siivouspalvelujen toimipaikat ovat keskuskeittiö, päiväkotiki Vekara, Hyvinvointikeskus Onni, Kirkonkylän koulu, Torpin koulu (lv. 2018-2019 loppuun saakka), kunnantalo, kirjasto ja paloasema. Ruokapalveluissa työskentelee 5 henkilöä ja siivouspalveluissa 5 henkilöä, molempien yksiköiden esimies on palvelupäällikkö. Suoritteita tuotetaan vuodessa n. 100 000, aterioita tarjotaan päivittäin n. 300 henkilölle. Ruokapalvelut tuotetaan asiakaslähtöisesti huomioiden eri ikäryhmät ja erityisruokavaliot.

Siivouspalveluissa pyritään ekologisuuteen ja huomioimaan asiakkaan toiveet. Siivoustyö tehdään siivousmitoituksen mukaan. Siivousmitoituksen mukainen pinta-ala on n. 8 000 m². Päijät-Hämeen hyvinvointiyhtymän Hyvinvointikeskus Onnista vuokraamien tilojen siivous tehdään myyntisopimuksella siivoussopimuksen sekä yhtymän oman mitoituksen mukaisesti.

Ruoka- ja siivouspalvelut toimivat vuoden jokaisena päivänä.

Kehittämisenäkökulmia:

- Hyvinvointikeskus Onnin kahvion toiminnan kehittäminen mm. myyntitiskin parantaminen niin, että tuotteita saadaan enemmän ja paremmin esille koska nykyinen tila ei riitä (toteutettu 2018) sekä aukioloaikojen tarkasteleminen (aukioloaikojen uudistamiskokeilu käynnissä 2019 -2020) ja erilaiset tapahtumat.
- resurssien lisääminen Hyvinvointikeskus Onnin aukioloaikojen laajentamiseksi
- tehdään teemakuukausia/-päiviä yhteistyössä koulun ja varhaiskasvatuksen kanssa

Hyvinvointi- ja vapaa-aikapalvelut

Kunta järjestää liikunta-, nuoriso-, kirjasto- ja kulttuuripalvelut sekä taiteen perusopetuspalvelut omana toimintana ja yhdessä kumppaniensa kanssa. Kuntalaisten vapaa-ajanviettomahdollisuuksiin panostetaan yhdessä yhdistysten, seurakunnan, naapurikuntien ja alueella toimivien organisaatioiden kanssa. Liikunta-, nuoriso- ja kulttuuripalveluista myönnetään avustuksia paikallisille toimijoille.

Kunnassa on sisä- ja ulkoliikuntapaikkoja, Hyvinvointikeskus Onni sekä kirjasto. Lisäksi kulttuuripalveluja tarjotaan kesäaikana galleria Koivulinnassa sekä Pukkilan kotiseutumuseossa. Palveluja järjestetään myös yhteistyökumppaneiden tiloissa, esim. nuorisotilatoiminta yhdistyksen seuratalossa ja konsertteja kirkossa.

Tiloissa pyritään huomioimaan esteettömyys. Sisä- ja ulkoliikuntapaikoista pidetään huolta paitsi käytettävyyden ja turvallisuuden myös houkuttelevan kuntakuvan luomiseksi.

Hyvinvointikeskus Onniin on keskitetty sosiaali- ja terveyspalvelujen lisäksi merkittävästi kunnallisia vapaa-ajan palveluja ryhmätoiminta-, liikunta- ja allastiloissa, Onnissa järjestetään myös konsertteja, teatteriesityksiä ja näyttelyjä. Lisäksi Onnin välittömässä läheisyydessä on Onninpuisto ulkokuntoilulaitteineen.

KulttuuriPukkila toimii kunnan tehtävien ytimessä kuntalaisten hyvinvoinnin ja kunnan elinvoiman edistämässä kulttuurin ja taiteen keinoin. KulttuuriPukkila kokoaa yhteen vapaa-ajan palvelujen ja kumppaneiden toiminnan kokonaisuuden ja se brändää Pukkilan omaleimaisuutta ja aktiivisuutta. KulttuuriPukkilan toimijoina ovat kunta ja sen kumppanit.

Maahanmuuttopalvelut tuotetaan yhdessä kumppanien kanssa.

Kehittämisenäkökulmia:

- Nuorten hyvinvoinnin edistäminen. Perusnuorisotyön ja koulu yhteistyön vahvistaminen ja kehittäminen. Nuorten harrastusmahdollisuuksien lisääminen nuoria osallistavalla tavalla.
- Hyvinvoinnin edistäminen liikuntapalveluissa. Eri-ikäisten liikuntapalvelut. Liikuntatilojen ja ulkoliikunta-alueiden ylläpito. Kumppanuuksien vahvistaminen; kansalaisopisto, järjestöt, yksityiset, liikuntapalvelut yhdessä.
- Hyvinvoinnin edistäminen kulttuuripalveluissa. Kulttuuripalveluja kaikille. Kulttuuripalvelujen saavutettavuus. Kulttuurikumppanuudet mahdollistajana.
- Yhdistykset ja järjestöt keskeisinä hyvinvoinnin edistäjinä ja kumppaneina. Vanhemmuuden tukemisen uudet varhaisen tuen mallit nuorten syrjäytymisen ehkäisemiseksi; kunta, sote-palvelut ja yhdistykset yhdessä. Toimintaedellytysten tukeminen yhteistyön vahvistamisella ja avustusrahojen riittävyyden turvaamisella.
- Kuntayhteistyö.

Sosiaali- ja terveystalvet

Pukkilan sosiaali- ja terveystalvetujen järjestämistävastuu on Päijät-Hämeen hyvinvointiyhtymällä. Lähitalvet tarjotaan kuntalaisille pääasiallisesti Hyvinvointikeskus Onnin tiloissa.

Kehittämisenäkökulmia:

- Lähitalvetujen turvaaminen kumppanuuksien ja/tai ulkoistuksien kautta. Tavoitteena sote-palvelujen säilyminen vähintään nykytasolla Pukkilassa. Kartoitetaan talvetujen mahdollinen siirtyminen yksityiselle talvetuntuottajalle: positiiviset vaikutukset kunnan taloudelle työpaikkojen ja yritystoiminnan kasvun kautta.
- Vaihtoehtoiset asumisratkaisut ikääntyvän väestön tarpeisiin. Valtuustokauden aikana arvioidaan hyvinvointikeskus Onnin laajennusmahdollisuudet.

Varhaiskasvatustalvet

Varhaiskasvatuksen toiminta on monipuolista ja laadukasta. Toimintaa suunniteltaessa huomioidaan lasten yksilöllisyys, mielipiteet ja osallisuus. Tarjoamme huoltajille säännöllisesti mahdollisuutta osallistua ja vaikuttaa varhaiskasvatuksen suunnitteluun, arviointiin ja kehittämiseen.

Lapsilähtöisyys toiminnassamme mahdollistaa lasten omien tietojen, taitojen ja kiinnostuksen kohteiden sekä vahvuuksien löytämisen. Elämyksellinen, lämminhenkinen ja turvallinen kasvatusympäristömme avaa mahdollisuuksia leikin ja kokeilun kautta uuden oppimiseen.

Arjen sujuvuutta helpottaa inhimillinen, avarakatseinen, erilaisia perheitä arvostava ja luotettava henkilöstö. Jokaisen lapsen hoidontarve huomioidaan yksilöllisesti. Huoltajien päivittäinen kohtaaminen mahdollistaa sujuvan ja avoimen yhteistyön perheiden kanssa.

Varhaiskasvatustalvet toteutetaan päiväkotit Vekarassa. Sen lisäksi tarjotaan perhepäivähoitoa. Esikoululaisten aamu- ja iltapäivähoito järjestetään esikoulun tiloissa Kirkonkylän koululla. Esiopetuksesta vastaa opetustalvet. Vuorohoitoa järjestetään päiväkotit Vekarassa huoltajien työ- tai opiskelutilanteen mukaan.

Kehittämisenäkökulmia:

- vaihtoehtoiset muodot laadukkaiden varhaiskasvatustalvetujen turvaamiseksi
- havainnointi- ja arviointikäytänteiden kehittäminen
- yhteistyön selkiyttäminen eri tahojen kanssa
- lapsen osallisuuden vahvistaminen
- henkilöstön kouluttaminen varhaiskasvatuslain ja -suunnitelman asettamien tavoitteiden saavuttamiseksi
- tilojen ja oppimisympäristöjen kehittäminen/laajennus
- koulun ja varhaiskasvatuksen yhteistyön lisääminen
- henkilöstörakenne vastaamaan varhaiskasvatuslain asettamia määreitä.

Opetuspalvelut

Oppilaita tuetaan heidän kasvussaan itsestään, muista ihmisistä, ympäröivästä yhteiskunnasta ja luonnosta välittäviksi vastuuntuntoisiksi kansalaisiksi. Koulun pyrkimyksenä on oppilaan itsetunnon ja monipuolisen ilmaisutaidon kehittäminen.

Kirkonkylän koulussa järjestetään perusopetusta vuosiluokilla 1-6. Opetusta annetaan myös pienryhmässä. Torpin koulussa järjestetään kolmen luokka-asteen yhdysluokkaopetusta kahdessa luokassa.

Kirkonkylän koulussa annetaan myös esiopetusta ja tarvittaessa perusopetukseen valmistavaa opetusta. Esiopetuksen tiloissa järjestetään perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoimintaa sekä varhaiskasvatuksen aamu- ja iltapäivähoitoa.

Kunnalla on Askolan kunnan kanssa sopimus yläkouluyhteistyöstä. Oppilaat voivat hakeutua yläkouluun myös muualle, mutta siihen on saatava koulun sijaintikunnan lupa.

Kehittymisnäkökulmia:

- oppimisen tuen käytänteet
- oppilaiden osallistaminen
- toimivat koulukuljetukset ja kohtuulliset koulumatkat
- kerhotoimintaa koulupäivän yhteyteen
- koulun ja varhaiskasvatuksen yhteistyön lisääminen
- liikunnan lisääminen koulupäiviin
- koulun ja kodin yhteistyön syventäminen.

Yhdyskuntatekniset palvelut

Yhdyskuntatekniset palvelut tuotetaan kuntayhteistyönä Myrskylän kunnan toimiessa vastuukuntana. Teknisen toimen tehtävänä on ylläpitää ja kehittää turvallista ja toimivaa elinympäristöä tuottamalla kuntalaisille laadukkaita palveluja.

Kehittymisnäkökulmia:

- Asiakaslähtöinen palvelu, yhteistyö ja uudet toimintamallit.
- Osaava palveluhenkilöstö ja -verkosto.
- Katujen ja yleisten alueiden ylläpidon varmistaminen.
- Energiankulutusta vähentävät ja ympäristöystävälliset ratkaisut.

Henkilöstöpolitiikka

Kuntastrategiassa huomioidaan kuntalain mukaan henkilöstöpolitiikka. Motivoitunut ja hyvinvoiva henkilöstö on määritelty kunnan voimavaraksi kuntastrategiassa. Työntekijät tuottavat kunnan palvelut ja huolehtivat siten myös kuntalaisten hyvinvoinnista. Pukkilan kunta on hyvä ja vastuullinen työnantaja, joka pitää huolen työntekijöistään järjestämällä lakisääteisen työterveyshuollon lisäksi sairaudenhoidon ja tyhy-toimintaa. Hyvinvoiva henkilöstö tuottaa säästöjä kunnalle.

Pukkilan kunnan henkilöstöpolitiikkaa on määritelty *Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmassa*, johon on kirjattu tavoitteita ja niihin liittyviä toimenpiteitä huomioiden mm. henkilöstörakenne, koulutuksen ja urakehityksen mahdollisuudet työssä sekä työolosuhteet johtamisen, esimiestyön, työyhteisön ja viestinnän näkökulmista että työn ja perhe-elämän yhteensovittaminen.

Henkilöstöä koskevia asioita käsitellään työnantajan ja henkilöstön edustajista koostuvassa *yhteistyötoimikunnassa*, joka huolehtii lakisääteisesti työpaikan yhteistoiminnasta ja työsuojeluyhteistoiminnasta.

Omistajapolitiikka

Kuntalain mukaan kuntastrategiassa tulee ottaa huomioon omistajapolitiikka. Valtuusto hyväksyy kuntastrategiassa kunnan omistajapoliittiset linjaukset, jotka määrittelevät, millaista omaisuutta kunta hankkii ja missä tehtävissä kunta on mukana omistajana ja sijoittajana. Omistajapolitiikka määrittelee myös omistuksen tarkoituksen ja tavoitteet.

Pukkilan kunta on viime vuosina tehnyt ratkaisuja, joilla on vähennetty kunnan omistuksia ja tehtäviä. Tällaisia päätöksiä ovat olleet mm. metsäpalstojen ja peltojen sekä kunnan toiminnalle tarpeettomien kiinteistöjen ja rakennusten myynnit. Ainoan tytäryhtiön purkamisella puolestaan yksinkertaistettiin konsernirakennetta. Vesi- ja lämpölaitostoiminnoista luovuttiin omana toimintana tavoitteena turvata kuntalaisille tärkeiden palvelujen toimivuus ja laatu aiempaa paremmin pitkälle tulevaisuuteen. Edellä mainittujen omistajapoliittisten ratkaisujen taustalla on ollut vahvasti myös kuntatalous. Tavoitteena on ollut turvata kunnan taloudelliset mahdollisuudet suoriutua lakisääteisistä palveluvelvoitteista itsenäisenä kuntana.

Omistajapoliittisia linjauksia tarvittaessa arvioidaan ja tarkistetaan tulevien kuntastrategian päivitysten yhteydessä.